

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ...5941
Ημερομηνία καταθέσεως 21-2-19

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2019

Ερώτηση

Προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Πολιτιστική αξιοποίηση του ιστορικού διατηρητέου μνημείου και πρώην κινηματογράφου ΗΛΥΣΙΑ στη Θεσσαλονίκη»

Το δρόμο για εμπορική-επιχειρηματική αξιοποίηση (μετατροπή σε σούπερ μάρκετ) παίρνει ένα από τα χαρακτηριστικότερα κτήρια του μεσοπολέμου, ο πρώην κινηματογράφος Ηλύσια, που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Παύλου Μελά και Δημητρίου Γούναρη στην πλατεία Φαναριωτών. Το κτήριο είναι ένα από τα πρώτα έργα του μοντέρνου κινήματος στην Ελλάδα με επιρροές, τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό του από τις πρωτοποριακές τάσεις της δεκαετίας του 1920 στη Βόρεια Ευρώπη (εξπρεσιονισμός, Art Déco) και αποτελεί κόσμημα για την πόλη. Επί μακρόν ταλαιπωρήθηκε από αλλαγές χρήσης που αλλοίωσαν σε μεγάλο βαθμό τη φυσιογνωμία του. Για παράδειγμα, υποστηρίζεται από ειδικούς πως η μελέτη της τελευταίας μετατροπής του σε κατάστημα ειδών ρουχισμού το 2003 δεν είναι σύμφωνη με το κείμενο του χαρακτηρισμού του ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Στην πραγματικότητα φαίνεται πως στο εσωτερικό του κτιρίου υπάρχει μεγαλύτερη δομημένη επιφάνεια, απ' ό,τι προβλεπόταν στα σχέδια της άδειας, η οποία αλλοιώνει ακόμη περισσότερο τη φυσιογνωμία του.

Το κείμενο του χαρακτηρισμού του, στην απόφαση του υπουργείου με αρ. ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΛΑΠ/Γ/2256/42908 δημοσιευμένη στο ΦΕΚ 695/Β/14-9-1994, αναφέρει ότι το κτήριο χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο διότι «πρόκειται για ενδιαφέρον κτήριο με αρχιτεκτονικά στοιχεία των ρευμάτων της εποχής του μεσοπολέμου, αποτέλεσε χώρο πολιτισμού και ψυχαγωγίας και είναι άμεσα

συνδεδεμένος με τις μνήμες των κατοίκων της Θεσσαλονίκης. Επίσης, συνεχίζεται η αναστολή των εργασιών, προκειμένου να προσκομιστούν προς έγκριση στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων τα σχέδια της μελέτης διασκευής του εσωτερικού χώρου του κινηματογράφου στην οποία θα διατηρούνται όλα τα μόνιμα στοιχεία του εσωτερικού χώρου, όπως τοίχοι, κλίμακες, εξώστες, γύψινες διακοσμήσεις κλπ., όπως φαίνονται στα Αρχικά Αρχιτεκτονικά Σχέδια».

Μετά το κλείσιμο του κινηματογράφου το 1994, το κτίριο υποβαθμίστηκε αισθητικά κατά τις αλλαγές χρήσης. Ειδικά κατά την τελευταία του χρήση ως κατάστημα ρούχων, ο χώρος δεν εκλαμβάνονταν πλέον ως πρώην «χώρος πολιτισμού και ψυχαγωγίας που είναι άμεσα συνδεδεμένος με τις μνήμες των κατοίκων της Θεσσαλονίκης», ενώ πολλά από τα «αρχιτεκτονικά στοιχεία των ρευμάτων της εποχής του Μεσοπολέμου» δεν διατηρήθηκαν.

Το κτήριο παραμένει κενό από το Μάρτιο του 2018. Μεγάλη αλυσίδα σούπερ μάρκετ ενδιαφέρεται για την εμπορική χρήση του εν λόγω ιστορικού μνημείου, που βρίσκεται σε μία πολεοδομικά ευαίσθητη περιοχή του ιστορικού κέντρου, στη συμβολή των οδών Μητροπόλεως, Παύλου Μελά και του πεζοδρόμου της Δημητρίου Γούναρη (ιστορικού άξονα του Hébrard που συνδέει τη θάλασσα με τη Ροτόντα) στην υπό αστική ανάπτυξη από το Δήμο Θεσσαλονίκης Πλατεία Φαναριωτών. Μόνο αρνητική έκπληξη και ανησυχία προκαλεί η γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας στις 30.08.18 -μετά και την αντίστοιχη εισήγηση της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων- σύμφωνα με την οποία εγκρίνεται η μελέτη μετατροπής από κατάστημα ρούχων σε κατάστημα τροφίμων και ποτών (σούπερ μάρκετ) του διατηρητέου αυτού μνημείου.

Σύμφωνα, επίσης, με δημοσίευμα της *Εφημερίδας των Συντακτών* ο σχετικός φάκελος βρίσκεται στο τελικό στάδιο των ελέγχων, προκειμένου να προχωρήσει η επένδυση. Βασικές προϋποθέσεις είναι να μην αλλοιωθούν η εσωτερική και εξωτερική μορφή του κτηρίου και να αποκατασταθούν, όσο το δυνατόν, οι επεμβάσεις που έγιναν στο παρελθόν.

Σύμφωνα όμως με την άποψη ειδικών και η νέα εμπορική χρήση για την οποία προορίζεται διαιωνίζει την απαξίωση και υποβάθμιση του μνημείου, ενώ δημιουργούνται προβλήματα και στον περιβάλλοντα χώρο του. Ο εγγονός του αρχιτέκτονα που σχεδίασε τον κινηματογράφο το 1930 ζήτησε από την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων τα σχέδια της μελέτης της μετατροπής του κτηρίου σε σούπερ μάρκετ, ωστόσο η υπηρεσία δεν του τα έδωσε επικαλούμενη πως δεν έχει έννομο συμφέρον. Μετά από επαφή που είχε με ιδιοκτήτες του ακινήτου και τους μηχανικούς της μελέτης συμπέρανε πως δεν υπάρχει πρόθεση

αποκατάστασης της αυθεντικής αίσθησης του χώρου καθώς και σημαντικών αρχιτεκτονικών λεπτομερειών του κτηρίου.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται η κ. Υπουργός:

- 1. Υπάρχει η πρόθεση ουσιαστικής προστασίας - πολιτιστικής αξιοποίησης και χρήσης του ιστορικού αυτού μνημείου;**
- 2. Σε καταφατική περίπτωση, ποια είναι η διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα ενεργειών με σκοπό την αποκατάσταση-ανάδειξη και δημόσια αξιοποίηση του ιστορικού μνημείου - πρώην κινηματογράφου ΗΛΥΣΙΑ;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Αντωνίου Χρήστος

Αυλωνίτου Ελένη

Βάκη Φωτεινή

Βαρδάκης Σωκράτης

Γκιόλας Ιωάννης

Δουζίνας Κωνσταντίνος

Εμμανουηλίδης Δημήτριος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Καββαδία Αννέτα

Καραγιαννίδης Χρήστος

Καρακώστα Ευαγγελία

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καστόρης Αστέριος

Κατσαβριά- Σιωροπούλου Χρυσούλα

Καφαντάρη Χαρά

Κουράκης Αναστάσιος

Μανιός Νίκος

Μορφίδης Κωνσταντίνος

Μουμουλίδης Θεμιστοκλής

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Μπαλτάς Αριστείδης

Ουρσουζίδης Γεώργιος

Πάλλης Γεώργιος

Παπαδόπουλος Χριστόφορος

Παρασκευόπουλος Νικόλαος

Παυλίδης Κωνσταντίνος

Παπαφιλίππου Γεώργιος

Ρίζος Δημήτριος

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης

Τσόγκας Γεώργιος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φίλης Νικόλαος

Ψυχογιός Γεώργιος